

Kadernota 2022 - 2025

4 Overige financiële overzichten

4.1 Balans en reserveprognoses

Inleiding

Per 1 januari worden de balansposities van de gemeente Beemster en de gemeente Purmerend samengevoegd. De gemeenten hebben verschillende vermogensposities. De samenvoeging hebben we voor u in beeld gebracht. Voorts is de samengevoegde algemene reserve voor u in meerjarenperspectief gebracht. Tenslotte worden enkele voorstellen ten aanzien van de bestemmingsreserves ter besluitvorming aan u voorgelegd

Balans per 1 januari 2022

De gemeente Beemster en de gemeente Purmerend hebben op basis van de begrotingen van beide gemeenten de volgende balansposities bij de start van de nieuwe gemeente.

	Purmerend	Beemster	Samen
Prognose balans 01-01-2022 (bedragen x € 1.000)	2022	2022	2022
Activa			
<u>Vaste activa</u>			
Immateriële vaste activa	792	-	792
Materiële vaste activa	305.641	37.903	343.544
Financiële vaste activa	53.936	1.047	54.983
Totaal vaste activa	360.369	38.950	399.319
<u>Vlottende activa</u>			
Voorraden	30.485	-	30.485
Uitzettingen	17.862	2.548	20.410
Overlopende activa	3.915	363	4.278
Totaal vlottende activa	52.261	2.912	55.173
Totaal activa	412.631	41.861	454.492
Passiva			
<u>Vaste passiva</u>			
Reserves	44.727	4.609	49.336
Voorzieningen	7.698	1.086	8.784
Vaste schuld	300.180	25.510	325.690
Totaal vaste passiva	352.605	31.205	383.810
<u>Vlottende passiva</u>			
Vlottende schuld	27.470	5.836	33.306
Opgenomen kasgeld en bankschulden	20.820	3.258	24.078
Overlopende passiva	11.736	1.562	13.298
Totaal vlottende passiva	60.026	10.656	70.682
Totaal passiva	412.631	41.861	454.492

Duidelijke verschillen in de balansposities van de beide gemeenten zijn het bezit van financiële vaste activa in Purmerend (dit is de waardering Stadsverwarming), de voorraden gronden (in Beemster opgenomen in De Beemster Compagnie). De overige verschillen liggen min of meer in elkaars verlengde.

Per 1 januari 2022 bedraagt de solvabiliteitsratio van de nieuwe gemeente circa 11%. Indien de investeringen in het huidige investeringsprogramma (zie hoofdstuk 4 investeringsprogramma) daadwerkelijk worden uitgevoerd zal de schuld oplopen naar ca. € 400 miljoen. Omdat het project Aardgasvrij in dezelfde periode wordt gerealiseerd zullen de reserves ook dalen. De solvabiliteitsratio komt in het huidige beeld op circa 8% uit. De grote investeringen in onderwijshuisvesting en riolering maken dit een onvermijdelijke ontwikkeling. Het streven naar een hoger solvabiliteitsratio is voorlopig niet binnen handbereik. Dat is wat de huidige colleges betreft

niet per se een streven, maar maakt wel dat de stand van de algemene reserve heel goed moet worden bewaakt.

Ontwikkeling algemene reserve

In de onderstaande tabel is de verwachte ontwikkeling van de algemene reserve voor u in beeld gebracht inclusief het begrotingsresultaat.

<i>(bedragen in euro's maal € 1.000)</i>	2021	2022	2023	2024	2025
Saldo 1 januari (incl. rekeningsresultaat 2020)	35.116	33.996	36.419	39.464	42.494
Toevoegingen:					
- Versterking algemene reserve (cf. Begroting 2016)	714	714	714	714	714
- Fictie uitkering gemeentefonds (tem 2025)	-	1.858	929	929	929
Onttrekkingen:					
- Pva realisatie Integraal Kind Centrum plan De Keyser Middenbeemster (besluit 1534415)	-150	-	-	-	-
- Extra verkeerskundige projecten Beemster (besluit 1536000)	-125	-	-	-	-
- Fusiebudget Purmerend - Beemster (besluit 1480149/1532421)	-801	-12	-	-	-
- Sloop obs de Wheermolen	-270	-	-	-	-
- Waardenproces Beemster uit herindelingsbijdrage	-105	-	-	-	-
- Overheveling budget centrale hal (besluit 1532421)	-50	-	-	-	-
- Overheveling beheerbudget Wheermolen Oost /Overwhere Zuid (besluit 1532421)	-342	-200	-200	-200	-
Saldo algemene reserve omtrekkingen/toevoegingen	-1.129	2.360	1.443	1.443	1.643
Saldo financieel resultaat	8	63	1.601	1.587	122
Saldo 31 december	33.996	36.419	39.464	42.494	44.259
<i>Per inwoner (Purmerend: 81.000, Beemster: 10.000)</i>	<i>374</i>	<i>400</i>	<i>434</i>	<i>467</i>	<i>486</i>

Op basis van de bestaande besluitvorming, de toevoeging van de fictie uitkering van het Rijk (de fictiekosten zijn voorgefinancierd uit de algemene reserve) en het jaarresultaat is een stijging van de algemene reserve te verwachten. Als tegenhanger van de verwachte schuldgroei is dit ook noodzakelijk.

Harmonisatie egalisatie/bestemmingsreserves

Voor het beleid van de reserves en voorzieningen is het raadsvoorstel reserves en voorzieningen 2017 (besluit 1369635) zoals dat door de raad van Purmerend is vastgesteld op 15 juni 2017 het uitgangspunt. Hierin is onder andere bepaald, dat het drempelbedrag voor het instellen van een bestemmingsreserve € 250.000 is. Wanneer het doel waarvoor een reserve is gevormd op enig moment vervalt of de eventueel vastgestelde einddatum verstreken is, dan wordt de reserve opgeheven. Het opheffen van een reserve gebeurt door een raadsbesluit. Voor de harmonisatie zijn de reserves en voorzieningen die Purmerend en Beemster voorkomen in Programmabegroting 2021-2024 beoordeeld aan de hand van de criteria zoals in deze nota beschreven. Afhankelijk van deze beoordeling wordt voorgesteld de betreffende reserve en/of voorziening te continueren, vrij te

laten vallen of om op te heffen. Alle voorzieningen worden gecontinueerd. Met deze harmonisatie wordt een bedrag van € 2.226.138 ten gunste gebracht van de algemene middelen in 2022. Hieronder worden de volgende voorstellen gedaan voor de egalisatie- en bestemmingsreserves.

Reserve stelsel basisregistraties

Deze reserve is ingesteld voor het opvangen van de incidentele lasten voor de wettelijke verplichting om het stelsel van basisregistraties op te bouwen. Deze implementatie is inmiddels gereed waardoor deze reserve in 2022 kan worden opgeheven.

Reserve sociaal domein

In de raadsbrief 1541448 (februari 2021) bent u geïnformeerd over de nieuwe ontwikkelingen in de uitgaven van de jeugdzorg en de Wmo. Het ontstane tekort is rechtstreeks op de lastenkant van jeugd verwerkt ten laste van het begrotingssaldo. Hierdoor hoeft de bijdrage uit de reserve sociaal domein voor de jaren 2021-2023 niet meer plaats te vinden en kan het restant van de reserve in 2022 vrijvallen.

Reserve onderwijshuisvesting

Deze reserve zou worden aangewend als de boekwaarde op de her te ontwikkelen locaties niet terugverdiend konden worden. Hiervoor kwamen een tweetal onderwijslocaties in aanmerking: Mercuriusweg 2 en Torenmolen. In februari 2021 is het Integraal HuisvestingsPlan (IHP) vastgesteld (besluit 1538393). Hierbij is geen rekening gehouden met een onttrekking aan deze reserve. De uitgaven voor deze leegkomende onderwijslocaties voor herbestemming/sloop zijn rechtstreeks ten laste van het begrotingssaldo gebracht. Dit is de reden dat deze reserve in 2022 kan vrijvallen.

Reserve woonvisie

In 2017 heeft de raad besloten (besluit 1361700) om de geactualiseerde woonvisie als dekking aan te wijzen voor aanvullende instrumenten in het kader van de woonvisie Purmerend (o.a. tijdelijke woningen). Op dit moment is het niet duidelijk of bestedingen en toevoegingen nog het doel/motief dienen waarvoor deze reserve destijds is ingesteld. Het saldo van deze reserve is eind 2021 ruim € 1 miljoen en zal geanalyseerd worden naar de begroting 2022.

Reserve uitvoeringsagenda duurzaamheid

In 2012 heeft de raad van Beemster middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoeringsagenda duurzaamheid. De uitvoering hiervan en daarmee samenhangend de uitgaven kunnen zijn verspreid over meerdere jaren. De stand van deze reserve is naar verwachting eind 2021 € 86.556. Om uitvoering van diverse duurzaamheidsinitiatieven (o.a. duurzaam bouwloket, duurzaamheidsevenementen, duurzaamheidsleningen, laad-infrastructuur elektrisch rijden) ook de komende jaren te waarborgen, wordt voorgesteld deze reserve in 2022 over te hevelen en samen te voegen met de reserve duurzaamheid in Purmerend.

Reserve afvalstoffenheffing

Het doel van deze reserve is het egaliseren van tariefstijgingen inzake de afvalstoffenheffing. Aan deze reserve ligt een verplichting ten grondslag en is gevormd door uitstel van groot onderhoud en/of investeringen die zijn vertraagd. Hiervoor dient een voorziening te worden ingesteld. Voorgesteld wordt om deze gelden in 2022 (€ 68.500) toe te voegen aan de voorziening afvalstoffenheffing in Purmerend.

Reserve rente gronden ZOB II

De reserve gronden ZOB II dient voor de structurele dekking van de exploitatie uitgaven (rentelasten). Deze reserve loopt af in 2021 en kan dan worden opgeheven. Door een lagere toerekening van de renteomslag blijft er een restantbedrag van € 23.713 in de reserve zitten. De reserve kan in 2022 worden opgeheven.

Reserve voornemens collegeprogramma

De kosten van de daadwerkelijke uitvoering van de voornemens van het collegeprogramma Beemster 2019-2022 worden uit deze reserve gedekt. In 2021 wordt nog een bedrag van € 164.250 aan deze reserve onttrokken voor het omgevingsplan landelijk gebied. De reserve kan in 2022 worden opgeheven.

Reserve regionale samenwerking Zaanstreek/Waterland

De gemeenten van Zaanstreek-Waterland werken met elkaar samen in projecten o.b.v. de Visie en Samenwerkingsagenda Zaanstreek-Waterland (2017). Deze projecten worden tot op heden bekostigd uit door de voormalige Stadsregio Amsterdam (SRA) teruggestorte middelen bij opheffing van de SRA. De beide colleges vinden de samenwerking voortzetten van groot belang voor de nieuwe gemeente en stellen voor deze middelen structureel vanaf 2021 (€ 50.000) op te nemen in de begroting. Hiermee kan de reserve in 2021 worden opgeheven.

Totaal				
Programma	Omschrijving reserve	Gemeente	2022	Actie
04. Milieu	Uitvoeringsagenda duurzaamheid	Beemster	81.299	Overhevelen
06. Beheer openbare ruimte	Egalisatiereserve afvalstoffenheffing	Beemster	66.500	Overhevelen
Totaal over te hevelen			149.799	

		Begrotings		Begrotings	Begrotings	Actie
Programma	Omschrijving reserve	Gemeente	saldo 2021	saldo 2022	saldo 2023	
01. Publiekdiensten	Stelsel basisregistraties	Beemster	-	45.902	-	Opheffen
02. Samenleving	Sociaal domein	Purmerend	-576.340	1.731.592	-86.630	Vrijval
02. Samenleving	Af te stoten panden onderwijshuisvesting	Purmerend	-	338.365	-	Vrijval
07. Ruimtelijke ordening	Rente gronden ZOB II	Beemster	-	23.713	-	Vrijval
10. Bestuur en concern	Voornemens collegeprogramma	Beemster	-	86.566	-	Opheffen
10. Bestuur en concern	Regionale samenwerking ZW	Purmerend	120.203	-	-	Opheffen
Totaal aan vrijval/opheffing	via algemene middelen		-456.137	2.226.138	-86.630	

4.2 Investeringsprogramma

Inleiding

Op basis van de financiële verordening kunnen nieuwe uitbreidings- of vervangingsinvesteringen via de Kadernota worden toegevoegd aan het investeringsprogramma. Hiermee wordt bereikt dat de raad een goede integrale afweging kan maken bij het bestemmen van de schaarse financiële ruimte in het meerjarenbeeld. De voorgestane werkwijze is dat in de Kadernota de voor een voorgenomen investering benodigde kapitaal- en exploitatielasten geraamd worden. Het is mogelijk dat een dergelijk raadsvoorstel later ter behandeling aan de raad wordt aangeboden. Met de lasten is dan al rekening gehouden in het meerjarenbeeld, zodat de nadruk kan liggen op de inhoudelijke behandeling van het voorstel. In het meerjarenbeeld van deze Kadernota wordt rekening gehouden met de lasten van onderstaande extra investeringen. Tevens is het van belang dat u hierdoor een goed inzicht krijgt in de totale investeringsopgave en het effect op de schuldpositie van de gemeente.

Ontwikkeling totale investeringsprogramma

Purmerend staat voor grote investeringsuitgaven en het is een opgave om die gerealiseerd te krijgen. In het onderstaande overzicht zetten we de opgave voor u uiteen:

- Kredieten per 1-1-2020: € 46,4 miljoen (Beemster en Purmerend)
- Investeringsuitgaven 2020: € 25,9 miljoen (Beemster en Purmerend)
- Restant krediet 31-12-2020: € 20,5 miljoen (Beemster en Purmerend)
- Krediet 2021 in programmabegroting: € 53,2 miljoen (Beemster en Purmerend)
- Voorstellen krediet onvermijdelijk Kadernota: € 6,3 miljoen (2021-2022)
- Voorstellen nieuw krediet essentiële keuzes Kadernota: € 38,5 miljoen (2021-2022)
- Voorstellen nieuw krediet budgettair-neutraal Kadernota 2022: € 8,1 miljoen (2021-2022)
- Verwacht regulier vervangingskrediet 2022 in programmabegroting: € 38,9 miljoen (2022)

De totale kredietruimte voor 2021-2022 is daarmee afgerond € 165,5 miljoen. Het investeringsvolume van beide gemeenten samen was in 2020 afgerond € 26 miljoen. Nu hebben de nieuwe aanvragen grotendeels betrekking op investeringen in maatschappelijk vastgoed en die worden projectmatig opgepakt. Het beeld is wel dat dit voor de staande organisatie een hoge ambitie is. Bij de begroting 2022 zal de capaciteit en de uitvoering van de kredieten voor de komende periode goed in beeld worden gebracht om de afgesproken investeringen te realiseren.

Nieuwe kredieten 2021 - 2025

In deze Kadernota worden enkele kredieten ter besluitvorming aan u voorgelegd. De kredieten worden hier nog kort samengevat (bedragen x € 1.000).

					Krediet Afschr. Budget					
PRG	Onderdeel kadernota	Kredietomschrijving	bedrag	term.	neutraal	2021	2022	2023	2024	2025
2		Kantplanken rondom kunstgrasvelden:	170			170	-	-	-	-
	Onvermijdelijk	Sportpark Flevostraat Rugbyclub (1x)	20	10	Nee	20	-	-	-	-
	Onvermijdelijk	Sportpark Van IJsendijkstraat vpv Purmersteijn (2x)	30	10	Nee	30	-	-	-	-